

Dansk politik efter valget

Artikler fra RÆSON
26/27/28/30. maj 2014

RUNDBORD OM VALGET

Søren Villemoes: Derfor er dette et jordskred mod midten

26.05.2014

“Jordskredsvalgsanalogien kan være misvisende. Der er ikke tale om en ny udvikling, at vælgerne føler sig fremmedgjorte over Bruxelles. Hvis der er tale om et skred, så må det være dette skred ind mod midten, som vi ser ude hos yderfløjspartierne. Her gør man alt for at virke normale og troværdige.”

RUNDBORDET skrives af RÆSONS CHEFREDAKTION

1. “Noget, der kun kan betegnes som en jordskredssejr”. Lars Løkke Rasmussen om Dansk Folkepartis succes i sin tale til partiet på valgaftenen. Hvad var valgets største overraskelse

SØREN VILLEMOES: Det er vel næppe de mange stemmer til Morten Messerschmidt. Han har ligget stabilt i meningsmålingerne i meget lang tid, og han har længe været en populær europa-parlamentariker. Man kan vel kun blive overrasket over det gode resultat til Dansk Folkeparti, hvis man har været låst inde i en kælder de sidste mange år. Ved europaparlamentsvalget i 2009 mere end fordoblede de deres stemmeandel, og Morten Messerschmidt var også dengang den store vinder. Nu går de frem igen, og Morten Messerschmidt er igen den store vinder.

Det kan næppe heller kaldes en overraskelse, at Lars Løkkes har haft en negativ indflydelse på Venstres valgresultat. Venstres kandidater til valget har længe brokket sig over, at deres valgkampe endte med at handle om Løkkes underbukser. Jordskredsvalgsanalogien kan være misvisende. Der er ikke tale om en ny udvikling, at vælgerne føler sig fremmedgjorte over Bruxelles. Den udvikling har også været stabil i årtier. De færreste almindelige mennesker aner, hvad der foregår dernede. Og det, de hører, lyder sjældent særlig godt. Den seneste tids mistillid til Helle Thorning og Lars Løkke skal ikke forveksles med en generel mistillid til det nationale politiske system. Danmark er et af de få lande i den vestlige verden, hvor vi ikke har faldende valgdeltagelse til de nationale afstemninger. Folk tror reelt på, at det er værd at stemme. Og når de protesterer, stemmer de ikke på useriøse, anarkiske alternativer som Fremskridtspartiet i 1973. Havde det været tilfældet, ville folk jo være løbet over i hænderne på Alternativet. Og det er der vist ingen tegn på, vil ske. Både Dansk Folkeparti og Enhedslisten har netop succes, fordi de gør sig så umage for at fremstå systembevarende. Hvis der er tale om et skred, så må det være dette skred ind mod midten, som vi ser ude hos yderfløjspartierne. Her gør man alt for at virke normale og troværdige.

2. Hvad er sandsynligheden for, at Dansk Folkeparti IKKE bliver et af Danmarks to største partier ved næste folketingsvalg?

SØREN VILLEMOES: Det er et spørgsmål for spåkoner og fremtidsforskere. Jeg aner det ikke. Men jeg vil da gerne vove den påstand, at en væsentlig grund til, at Dansk Folkeparti lige nu står så godt i meningsmålingerne, er vælgernes generelle lede ved Thorning og Løkke. I sammenligning ser Thulesen Dahl jo ganske udmærket ud. Men hvad sker der den dag, V og S skifter ud i ledelsen? Her kan han så lige så godt ud til den tid? Alt kan som bekendt ske i politik, lynhurtigt og nådesløst.

3. Bør Kristian Thulesen Dahl frygte Morten Messerschmidt?

SØREN VILLEMOES: Nej.

4. “Venstre kommer til at rykke sig” – Kristian Thulesen Dahl på forsiden af RÆSONS martsnummer. Hvad betyder DF’s succes for forholdet til Venstre – og for blå bloks kommende valgkamp?

SØREN VILLEMOES: At han kan ende med at have vetoretten over den borgerlige politik. Styrkeforholdet fra nullerne ser for tiden ud til at skride. Dansk Folkeparti har ikke længere behov for at bevise, at man godt kan give dem lidt indflydelse, uden at det hele ender i landsbytosseri og kakofoni. Den test har de bestået. Nu er der nye ambitioner, der kan indfries: At blive dem, der viderefører den ægte, uspolerede H.C. Hansen-socialdemokratiske ånd.

5. “Skeptikerne vinder. Det er et signal, vi er nødt til at tage ned. Vi, der tror på den europæiske sag, er nødt til at tage alvorligt at danskerne m.fl. synes, at der går også en grænse. Det håber jeg et nyt parlament og en ny kommission vil tage alvorligt. Så vi finder en ny og bedre balance [...] og i højere grad end nu respekterer nationernes egenart”. – Lars Løkke Rasmussen, i sin tale på valgaftenen. Er Venstre ifærd med at ændre sin EU-politik – og på sigt: flytte magt tilbage til nationalstaterne?

SØREN VILLEMOES: Næppe. Og det er formentlig allerede for sent. Vi har jo som bekendt givet den suverænitæt væk for længst. Men EU-skepsissen er gået fra at være noget, der enten var meget højreorienteret eller meget venstreorienteret til at være noget mainstream borgerligt. Idag er det helt almindelige borgerlige, der ser mod Bruxelles med rynkede øjenbryn. Og det kan man jo ikke bare ignorere som ledende borgerligt parti. Hvad det kommer til at betyde i praktisk politik udover et par retoriske kødben fra tid til anden, er dog svært at sige. Venstre har været et pro-europæisk parti i en menneskealder. Det er dybt indlejret i partiets selvforståelse.

6. “Venstre er bevæget sig ind på en midterkurs med målet om at blive et bredtfavnende, folkeligt midterparti. Jeg er liberal, og derfor er Venstre ikke længere partiet for mig”. – Kasper Elbjørn, der forlader Venstre dagen

efter valget. Er de aktuelle konflikter i Venstre et udtryk for uenighed også om den politiske linje – eller alene et resultat af formandens bilagsager? Vil Løkke, der er blevet kritiseret for topstyring, være nødsaget til at ændre sin ledelsesstil?

SØREN VILLEMOES: Det har mere at gøre med underbukser end ideologi. Faktisk har Venstre ikke ført en mere liberalitisk politik siden de glade 1990ere. SR-regeringens reformkurs (det, ondere tunger end min ville kalde "højredrejning") har jo presset partiet til at være dem, de er: Et liberalt parti med fokus på nulvækst i det offentlige og alt det der, der var no-go under Fogh. Løkkes politik er langt mere i overensstemmelse med baglandets ønsker, end Foghs var i nullerne. Men hans autoritet vakler. Jeg mindes ikke, at Løkke har været kritiseret for topstyring. Det er vel snarere manglen på styring, der har været kritikpunktet. Hvis man med "ledelsesstil" mener bilagsrod, akkrediterede underhylere, rygning på ikke-ryger-værelser og rejser på første klasse, så ja, så er Løkke klart nødt til at ændre sin ledelsesstil. Det er der vel næppe mange andre end Søren Pind, der vil bestride.

7. "Jeg er pavestolt" – Margrethe Auken. I dele af København var SF – som fik sit andetbedste EP-valg nogensinde – det største parti. Hvad kan SF lære af valget?

SØREN VILLEMOES: At det er godt, at Margrethe Auken er i Bruxelles og passer sit territorium. Og så kan de naturligvis lære, at selvom politik nogle gange kan være det mest pinlige absurdteater, der kan opdrives, så råder den evige genkomst også her. Vælgere er bedre til at tilgive et partis inkompetence, manglende lederskab og generelle kaos, end enkeltpolitikeres løgne, snylteri og manglende troværdighed. Og så er vælgeres kollektive hukommelse næste lige så selektiv som politikernes.

8. "Statsministeren er excellent til at forvandle alle nederlag til sejre" – Lars Løkke Rasmussen i partilederrunden. Hvad bør Thorning lære af valgresultatet?

SØREN VILLEMOES: Jeg har svært ved at udlede den store socialdemokratiske lektie. Partiet gik lidt tilbage. Men det er intet i forhold til deres tilbagegang i 2009-valget – der til gengæld mest skyldtes, at vælgerne sendte Poul Nyrup ned til elefantkirkegården med lidt værdighed ved valget forinden. Dengang i 2004 udledte Nyrup iøvrigt den helt forkerte lektie og fortolkede sit fine valg som Socialdemokraternes tilbagekomst. Det var naturligvis bare befolkningen, der vinkede pænt farvel til deres tidligere statsminister. Dette valg er hverken en sejr eller et nederlag for Socialdemokraterne. Det er mest et tegn på den generelle lunkne stemning, der hersker om partiet: Hvad vil de – andet end at bestemme? Hvad står de egentlig for? Det er der ikke mange derude, der kan svare på. Og dem der svarer, svarer i øst og vest. Det er partiets grundlæggende problem. Og det har det været i meget, meget lang tid. ■

Søren K. Villemoes (f. 1981) er journalist. Pt. vikarierende litteraturredaktør ved Weekendavisen. Uddannet cand.scient.pol. fra Københavns Universitet.

Jarl Cordua: På mange måder har Venstre opgivet at forsvare EU

26.05.2014

"Venstre har ligesom de Konservative taget bestik af EU-modstanden i de borgerlige rækker og fører ligesom K en EU-skepsis light-linje, hvor man fx foregøgler befolkningen at man kan fravælge de dele af traktaterne, som man ikke bryder sig om, uden at det har særlige omkostninger og bare vil blive accepteret af de øvrige lande. På mange måder har Venstre opgivet at forsvare EU."

RUNDBORDET skrives af RÆSONS CHEFREDAKTION

1. "Noget, der kun kan betegnes som en jordskredssejr". – Lars Løkke Rasmussen om Dansk Folkepartis succes i sin tale til partiet på valgaftenen. Hvad var valgets største overraskelse

JARL CORDUA: At DF fik 4 mandater. Det var spået i enkelte målinger, men de fleste havde nok regnet med tre, hvilket også er ganske flot. Og så blev der så kun to til V, hvilket vel også var en stor overraskelse, da de fleste prognoser havde spået V tre mandater. Og det har så udløst storvask hos V, der måske kan resultere i at partiet får ny formand. Det er ligesom en lavine, der er gået i gang.

2. Er Løkke reelt truet som Venstres formand?

JARL CORDUA: Så absolut. Venstres dårlige EP-valg har udløst et krav fra dele af baglandet om at han går af. Løkke er på turné rundt i medierne i et forsøg på at lægge stormen ned. Tirsdagens aviser er fyldt med Venstrefolk som er bekymrede for om Venstres folketingsvalg vil kunne lide samme skæbne som søndagens EP-valg. Endnu har ingen store kanoner i partiet og som stadigvæk er aktive politikere blandet sig, men hvis det sker, så kan oprøret eksplodere og så er afgørelsen faldet inden vi når frem til tirsdag, i næste uge, hvor et hovedbestyrelsesmøde skal afklare tingene. Det kan blive dramatiske dage vi har foran os.

3. Hvad er sandsynligheden for, at Dansk Folkeparti IKKE bliver et af Danmarks to største partier ved næste

folketingsvalg?

JARL CORDUA: Den er moderat. V er i akut krise, mens DF er steget pænt i målingerne over lang tid. S ligger også lavt, så det er bestemt muligt at DF bliver næststørste parti.

4. Bør Kristian Thulesen Dahl frygte Morten Messerschmidt?

JARL CORDUA: Nej. Kristian Thulesen Dahl har indtil videre haft pæn succes med at suge vælgere til partiet til sig. Internt er han også styrket af den hird han har omkring sig med Espersen, Skaarup og Pia Kjærsgaard. Messerschmidts tid skal nok komme. Men det bliver spændende at se hvad Messerschmidt skal lave om fem år, når han formodentlig vender hjem til dansk politik. Bliver han taget ind i inderkredsen og gjort til en nr. 2? Men mon ikke at man sætter ham på nogle forhandlingspaver.

5. “Venstre kommer til at rykke sig” – Kristian Thulesen Dahl på forsiden af RÆSONs martsnummer. Hvad betyder DF’s succes for forholdet til Venstre – og for blå bloks kommende valgkamp?

JARL CORDUA: V mærker pustet i nakken og presset fra et stadigt mere selvsikkert DF. Man vil helt sikkert kunne stille tungere krav når ens styrkeposition er forbedret. Man må formode at pressen begynder at teste DFs politikere i langt større omfang end før når de nu nærmer sig magten igen. Alligevel afviser DF indtil videre at man ikke er interesseret i statsministerposten eller regeringstabet. Men den dag kan jo komme, hvor der ikke er andre end dem til at tage medansvar sammen med Venstre. Det er dog ikke noget, som jeg ser for mig inden for de første par år.

6. “Skeptikerne vinder. Det er et signal, vi er nødt til at tage ned. Vi, der tror på den europæiske sag, er nødt til at tage alvorligt at danskerne m.fl. synes, at der går også en grænse. Det håber jeg et nyt parlament og en ny kommission vil tage alvorligt. Så vi finder en ny og bedre balance [...] og i højere grad end nu respekterer nationernes egenart”. – Lars Løkke Rasmussen, i sin tale på valgaftenen. Er Venstre ifærd med at ændre sin EU-politik – og på sigt: flytte magt tilbage til nationalstaterne?

JARL CORDUA: Formentlig ikke. Processen fra meget pro-europæisk til et mindre skeptisk Venstre fandt allerede sted i 1999, hvor Bertel Haarder var spidskandidat. Anders Fogh var aldrig én man så gå rundt med EU-sokker. Bortset fra 2002, hvor en række nye EU-lande i en aftale som Fogh forhandlede hjem under Danmarks formandsskab, så var hans EU-begejstring til at overse. Løkke er formentlig langt mere EU-positiv, men det er ikke meget man har set til det, her i den seneste tid. Venstre har ligesom de Konservative taget bestik af EU-modstanden i de borgerlige rækker og fører ligesom K en EU-skepsis light-linje, hvor man fx foregøgler befolkningen at man kan fravælge de dele af traktaterne, som man ikke bryder sig om, uden at det har særlige omkostninger og bare vil blive accepteret af de øvrige lande. På mange måder har Venstre opgivet at forsvare EU.

7. “Venstre er bevæget sig ind på en midterkurs med målet om at blive et bredtfavnende, folkeligt midterparti. Jeg er liberal, og derfor er Venstre ikke længere partiet for mig”. – Kasper Elbjørn, der forlader Venstre dagen efter valget. Er de aktuelle konflikter i Venstre et udtryk for uenighed også om den politiske linje – eller alene et resultat af formandens bilagssager? Vil Løkke, der er blevet kritiseret for topstyring, være nødsaget til at ændre sin ledelsesstil?

JARL CORDUA: I spørgsmålet har man blandet to ting sammen, som ikke rigtig har noget med hinanden at gøre. Det ene handler om en yngre venstremand, som har sin daglige gang i Saxo Bank og hvis hjerte banker for synspunkter, man i dag ser mere repræsenteret i Liberal Alliance end i Venstre. Det har han så taget konsekvensen af. Det andet drejer sig om mange forskellige slags mennesker i Venstre, der er træt af at skulle forsvare formandens bilagssager, som de ikke kan forstå kommer igen og igen. Det findes mig bekendt ingen større politisk uenighed mellem de to kaffeklubber “de midaldrende ” og “de yngre”, som partiets folketingsgruppe har delt sig og så de øvrige mindre grupperinger. Det har altså mere med forskel i alder end forskel i politisk opfattelse at gøre. Ledelsesstilen er også blevet kritiseret, men det er ikke den, der udløser kravene om Løkkes afgang. Det er hans bilagsroderi mv., der nu har spoleret to valgkampe for Venstre.

8. “Jeg er pavestolt” – Margrethe Auken. I dele af København var SF – som fik sit andetbedste EP-valg nogensinde – det største parti. Hvad kan SF lære af valget?

JARL CORDUA: At man aldrig skal give op, og hvis man arbejder hårdt og fører en målrettet og fokuseret valgkamp med et kendt ansigt som trækplaster, så kan selv et kriseram parti med hjælp fra vælgerne trække sig fri af sumpen.

9. “Statsministeren er excellent til at forvandle alle nederlag til sejre” – Lars Løkke Rasmussen i partilederrunden. Hvad bør Thorning lære af valgresultatet?

JARL CORDUA: At Socialdemokraterne ikke er vælgernes foretrukne parti, og at der er langt hjem til en valgsejr. Men det gik da hæderligt uden at være prangende. ■

Jarl Cordua er vært på “Cordua og Steno” (Radio 24Syv). NY VERSION: Spørgsmål+svare om Løkkes formandskab tilføjet.

Kasper Fogh: De gamle partier har ikke begrebet hvor mange vælgere, der føler sig afkoblet fra dem

26.05.2014

“Det var mere et jordskælv end et jordskred. Det, som ingen rigtigt kan begribe i de gamle partier, er hvor mange mennesker der føler sig afkoblet fra dem; at enorme vælgergrupper flyder rundt imellem socialister, liberale & nationalkonservative som om det var ét fedt. Alle observerer det, men ingen begriber hvor afkoblede danskerne er fra deres gamle partier.”

RUNDBORDET skrives af RÆSONS CHEFREDAKTION

1. “Noget, der kun kan betegnes som en jordskredssejr”.
– Lars Løkke Rasmussen om Dansk Folkepartis succes i sin tale til partiet på valgaftenen. Hvad var valgets største overraskelse

KASPER FOGH: Det var mere et jordskælv end et jordskred. Det, som ingen rigtigt kan begribe i de gamle partier, er hvor mange mennesker der føler sig afkoblet fra dem, at enorme vælgergrupper flyder undt imellem socialister, liberale & nationalkonservative som om det var ét fedt. Alle observerer det, men ingen begriber hvor afkoblede danskerne er fra deres gamle partier. *Vi må have et nyt folk. Det folk vi har gider simpelthen ikke Lars Løkke, Helle Thorning, Ulla Tørnæs eller Jeppe Kofod. Danskerne eigner sig ikke til deres demokrati.* Man mærker vælgerleden brede sig på Christiansborg. På det lidt mere formelle plan er det overraskende, at Socialdemokraterne ikke kan samle nogen af dem op, der vender Lars Løkke ryggen. Og så er det overraskende at kampagner virker – SF og Konservative lavede de bedste kampagner – og blev belønnet; de havde noget så outreret som et budskab. Jeg forudser at ved næste folketingsvalg vil alle partier prøve sådan noget med at have et budskab.

2. Er Løkke reelt truet som Venstres formand?

KASPER FOGH: Formentligt ikke. I Venstre er der vist – efter hvad jeg har hørt – en fornemmelse af at hvis de skifter formand, så frygter de at Helle Thorning vil udløse et hurtigt valg. Og de frygter at en ny mand – det bliver jo ikke en kvinde i Venstre – ikke vil få tid til at sætte sig i stolen. Det er lidt spøjst, for de ædrueligt tænkende vil vel mene, at Helle Thornings absolut største chance for at blive genvalgt er at V igen stiller med Lars Løkke. Men når de nu tænker sådan, så bliver det jo Lars Løkke igen. Det er i Venstre som i Socialdemokraterne at der ikke er nogen tvivl om tronfølgen, og derfor heller ikke nogen uro. Hvorfor skulle Kristian Jensen – eller nogen der vil have som leder – risikere noget ved at sætte et spil igang, og løbe en stor risiko

for nederlag, når han alligevel vinder på sigt? Noget andet er så at Venstre ville stå meget stærkere med en ren leder, der ikke havde ansvar for noget af de mindre klædelige ting i den sidste regerings sidste år. Men det sker vist næppe. Så var det vel sket. Politiske partier er jo ikke rationelle beslutningsmekanismer. Der ligger en magtbalance nedenunder en ledelse, som hvis den er spillet rigtigt, forhindrer at nogen forskubber lasten.

3. Hvad er sandsynligheden for, at Dansk Folkeparti IKKE bliver et af Danmarks to største partier ved næste folketingsvalg?

KASPER FOGH: 0.

4. Bør Kristian Thulesen Dahl frygte Morten Messerschmidt?

KASPER FOGH: Nej – der er jo ingen tvivl om at han er kronprins, så han skal bare hygge sig, fyre den af og lade være at gå til møderne.

5. “Venstre kommer til at rykke sig” – Kristian Thulesen Dahl på forsiden af RÆSONS martsnummer. Hvad betyder DF’s succes for forholdet til Venstre – og for blå bloks kommende valgkamp

KASPER FOGH: Gæt engang? Vand og brød i Sandholm og massere af toldere i Kruså.

6. “Skeptikerne vinder. Det er et signal, vi er nødt til at tage ned. Vi, der tror på den europæiske sag, er nødt til at tage alvorligt at danskerne m.fl. synes, at der går også en grænse. Det håber jeg et nyt parlament og en ny kommission vil tage alvorligt. Så vi finder en ny og bedre balance [...] og i højere grad end nu respekterer nationernes egenart”. – Lars Løkke Rasmussen, i sin tale på valgaftenen. Er Venstre ifærd med at ændre sin EU-politik – og på sigt: flytte magt tilbage til nationalstaterne?

KASPER FOGH: Nej. Der vil ikke komme nogen ny politik fra venstre der konfronterer retningen i EU, men måske vil også Venstre blive lidt bedre til at dæmonisere teknokrater i et fjernt land. Og så vil Venstre formentligt istemme en overfladisk kritik af de mange mennesker, der søger arbejde i Danmark som konsekvens af den fri bevægelighed. Men de vil ikke gøre noget ved detm. Har du været på et slagteri eller en landbrugsejendom for nyligt? Mange af dem, der arbejder der, er fra Østeuropa. Denne fleksible arbejdskraft kommer Venstre ikke til at sende nogen vegne.

7. “Venstre er bevæget sig ind på en midterkurs med målet om at blive et bredtfavnende, folkeligt midterparti. Jeg er liberal, og derfor er Venstre ikke længere partiet for mig”. – Kasper Elbjørn, der forlader Venstre dagen efter valget. Er de aktuelle konflikter i Venstre et udtryk for uenighed også om den politiske linje – eller alene et resultat af formandens bilagssager? Vil Løkke, der er blevet kritiseret for topstyring, være nødsaget til at ændre sin ledelsesstil?

KASPER FOGH: Der er ingen uenighed om den politisk

linie. Venstre deler i dag vælgergrupper med DF. Den mest ideologiske politiker i Venstre er vel Søren Pind, og han har de sidste mange år været en nationalkonservativ og rejselysten flåde ankeret op ved Langebro. Venstre er mere et bondeparti og et provinsparti end et liberalt parti, også selvom de i en periode havde ideologiske profiler som Bertel Haarder og Uffe Ellemann. Kasper Elbjørn er jo rigtig liberal, en konsekvent ideolog – det er han en af de de meget få der er – var – i Venstre.

8. “Jeg er pavestolt” – Margrethe Auken. I dele af København var SF – som fik sit andetbedste EP-valg nogensinde – det største parti. Hvad kan SF lære af valget?

KASPER FOGH: De må ikke fyre deres reklamebureau – bedste kampagnehåndværk i feltet, efterfulgt af de konservative.

9. “Statsministeren er excellent til at forvandle alle nederlag til sejre” – Lars Løkke Rasmussen i partilederrunden. Hvad bør Thorning lære af valgresultatet?

KASPER FOGH: Ansætte en af dem, der kan lave kampagne for SF måske? ■

Jan Maintz: Selv de EU-begejstrede politikere har nu erkendt modviljen

27.05.2014

“Valget, hvor en højere kosmopolitisk EU-fornuft på egen krop mærkede og for alvor erkendte den udbredte modvilje mod en institution, mange ikke forstår, ikke identificerer sig med – og derfor ikke vil underlægges, som den er. Bestræbelsen på øget EU-integration må gentænke sine vilkår”.

af RÆSONS CHEFREDAKTION

1. “Noget, der kun kan betegnes som en jordskredssejr”. – Lars Løkke Rasmussen om Dansk Folkepartis succes i sin tale til partiet på valgaftenen. Hvad var valgets største overraskelse?

JAN MAINTZ: Mere overraskende end Dansk Folkepartis succes er det, at EU-skepsissen nu er kommet så stærkt til udtryk, at selv de EU-begejstrede politikere har indset dens omfang. EP-Valget 2014 står som valget, hvor en højere kosmopolitisk EU-fornuft på egen krop mærkede og for

alvor erkendte den udbredte modvilje mod en institution, mange ikke forstår og ikke identificerer sig med og derfor ikke vil underlægges, som den er. Asiatiske i vælde er EU-angsten. Bestræbelsen på øget EU-integration må gentænke sine vilkår.

2. Er Løkke reelt truet som Venstres formand?

JAN MAINTZ: Efter partiets dårlige EP-valg er truslen genopstået. At Løkke nu for alvor og dybtfølt angrende synes at være klar over det, vidner om hans krise. Krisen er så stor, at den synes at have forandret mandens selvforståelse. Det er interessant, om hans nye mere jordnære indstilling paradoksalt nok vil bidrage til hans fald. For hans lidt amoralske, men ophøjede, fandanivoldske selvberoenhed har jo defineret ham som respektindgydende politisk leder.

3. Hvad er sandsynligheden for, at Dansk Folkeparti IKKE bliver et af Danmarks to største partier ved næste folketingsvalg?

JAN MAINTZ: Der er en tendens i tiden til at undervurdere, hvad der er politisk muligt. Den sociale virkeligheds myriade af frie individers handlinger og uendeligt mange faktorer gør politiske forudsigelser principielt umulige. Så det er muligt og – givet DF’s historie og den nuværende situation – slet ikke usandsynligt, at DF bliver det (andet)største parti.

4. Bør Kristian Thulesen Dahl frygte Morten Messerschmidt?

JAN MAINTZ: Det er der ikke noget særligt, der tyder på.

5. “Venstre kommer til at rykke sig” – Kristian Thulesen Dahl på forsiden af RÆSONS martsnummer. Hvad betyder DF’s succes for forholdet til Venstre – og for blå bloks kommende valgkamp?

JAN MAINTZ: Selvom EP-valg og nationale magtmekanismer ikke helt er det samme, kan kombinationen af DF’s EP-succes og Venstres EP-fiasko betyde en lille ændring i magtforholdet. Frem til folketingsvalget vil Venstres kommunikation om og med DF sandsynligvis være præget af DF’s stadigt større og nu ekstra tydelige vælgeropbakning.

6. “Skeptikerne vinder. Det er et signal, vi er nødt til at tage ned. Vi, der tror på den europæiske sag, er nødt til at tage alvorligt at danskerne m.fl. synes, at der går også en grænse. Det håber jeg et nyt parlament og en ny kommission vil tage alvorligt. Så vi finder en ny og bedre balance [...] og i højere grad end nu respekterer nationernes egenart”. – Lars Løkke Rasmussen, i sin tale på valgaftenen. Er Venstre ifærd med at ændre sin EU-politik – og på sigt: flytte magt tilbage til nationalstaterne?

JAN MAINTZ: Også Venstre har måttet mærke en EU-modstand, som de ikke har kunnet tale bort. Men det er svært at sige, om Løkkes underdanige ord, som blev fremsat i en situation, hvor han af flere årsager var tvunget i defensiven, også fører til en egentlig forandring af partiets EU-politik. Når man betænker partiets traditionelle EU-begejstring,

virker det ikke oplagt. Dog må man sige, at det givet den markante EU-skepsis heller ikke virker oplagt slet ikke at justere EU-politikken, eller i hvert fald retorikken.

7. “Venstre er bevæget sig ind på en midterkurs med målet om at blive et bredtfavnende, folkeligt midterparti. Jeg er liberal, og derfor er Venstre ikke længere partiet for mig”. – Kasper Elbjørn, der forlader Venstre dagen efter valget. Er de aktuelle konflikter i Venstre et udtryk for uenighed også om den politiske linje – eller alene et resultat af formandens bilagssager? Vil Løkke, der er blevet kritiseret for topstyring, være nødsaget til at ændre sin ledelsesstil?

JAN MAINTZ: Meget tyder på, at Løkkes dage som ukueligt udskejende leder er forbi, og at hovedpersonen selv nu også har indset dette. Og ja, Løkkes bilagssager synes at være den nære og afgørende årsag til de helt aktuelle konflikter.

8. “Jeg er pavestolt” – Margrethe Auken. I dele af København var SF – som fik sit andetbedste EP-valg nogensinde – det største parti. Hvad kan SF lære af valget?

JAN MAINTZ: SF kan lære af Aukens valgkamp, hvad SF havde glemt: At veldefinerede, dybtfølte visioner, vilje og holdningsbåren samtale kan flytte stemninger og holdninger og rykke grænserne for, hvad man opfatter som godt, og derved gøre det umulige mere muligt. Sådan set er Aukens succesrige valgkamp en praktisk gendrivelse af Villy Søvndals opfattelse af, at SF ikke var kommet i regering i 2011, hvis ikke partiet magtstrategisk-pragmatisk havde indledt et parløb med Socialdemokratiet. Aukens resultat båret af et politisk håb er den første markante og gennemførte genrejsning af det SF-fald, Søvndal forårsagede, da han midt i november 2010 vendte verden for meget på hovedet og kaldte sit partis og venstrefløjens idealistiske kritik af VKO's indvandrer-pointsystem for kynisme.

Jan Maintz Hansen (f. 1979) er cand.mag. i samfundsfag, filosofi og dansk og forfatter til debatbogen Kan du være mere konkret? Om samtalens død i dansk politik, der udkom på Informations Forlag i januar.

Amalie Lyhne: V-krisen handler udelukkende om Løkkes dårlige sager

27.05.2014

“Den aktuelle krise i Venstre handler udelukkende om Løkkes dårlige sager – ikke om politik og for så vidt heller ikke om ledelsesstil. I moderne politik er det sådan, at velfungerende partier med en velfungerende ledelse vil blive kritiseret for topstyring. Sådan er det, og det skal man ikke lægge så meget i.”

af RÆSONS CHEFREDAKTION

1. “Noget, der kun kan betegnes som en jordskredssejr”. – Lars Løkke Rasmussen om Dansk Folkepartis succes i sin tale til partiet på valgaftenen. Hvad var valgets største overraskelse?

AMALIE LYHNE: Selvfølgelig er Messerschmidts stemmeslugning større end forventet, og DF's dominans i dette valg er en meget væsentlig politisk udvikling, men det er jo også en udvikling, som har været undervejs længe, så jeg mener ikke, at man kan kalde det en jordskredssejr. Valgets egentlige overraskelse var, at Bendt Bendtsen fik så godt et valg – meningsmålingerne var trist læsning for Konservative i begyndelsen af valgkampen, men på få uger lykkedes det dem at kæmpe sig op. De har selvfølgelig været godt hjulpet af Venstres nedtur, men Bendt Bendtsen har også repræsenteret den pæne, borgerlige, kun mildt skeptiske tilgang til EU på en effektiv måde.

2. Er Løkke reelt truet som Venstres formand?

AMALIE LYHNE: Ja. Det er åbent, hvordan det ender, men det er bestemt en mulighed, at Venstre meget snart får en ny formand. Det taler selvfølgelig imod, at der ikke er en oplagt kronprins, som bagland og folketingsgruppe er enige om. Og at Løkke ubetinget er Venstres dygtigste politiker. Men presset kan alligevel blive for stort – hvis flere tunge kritikere melder sig på banen, og hvis der allerede nu dukker nye sager op, kan Løkke ikke blive siddende.

3. Hvad er sandsynligheden for, at Dansk Folkeparti IKKE bliver et af Danmarks to største partier ved næste folketingsvalg?

AMALIE LYHNE: Den er lille, tror jeg. Dansk Folkeparti har med Thulesen Dahl fået et mere midtersøgende image, og det virker.

4. Bør Kristian Thulesen Dahl frygte Morten Messerschmidt?

AMALIE LYHNE: Ikke i forhold til formandsposten. Men hvis jeg var Thulesen Dahl, ville jeg ikke nødvendigvis juble over valgresultatet. For den procent, han selv vil ende på til folketingsvalget, vil jo sandsynligvis blive imponerende høj, men ikke lige så høj som til dette valg. Og så er der en vis risiko for, at en kæmpe succes vil blive tolket som en mindre succes af medier og bagland. Det vil selvfølgelig være drønirriterende for Thulesen Dahl. Og det er også derfor, at han allerede under partilederrunden på valgaftenen mindede seerne om, at DF ikke kan få lige så godt et valg næste gang.

5. “Venstre kommer til at rykke sig” – Kristian Thulesen Dahl på forsiden af RÆSONS martsnummer. Hvad betyder DF’s succes for forholdet til Venstre – og for blå bloks kommende valgkamp?

AMALIE LYHNE: Det er klart, at DF’s succes får stor betydning for blå bloks valgkamp – ikke mindst den del af valgkampen, man ikke selv kan styre (hvilke spørgsmål medierne fokuserer på). Og i endnu højere grad efter EP-valget. Vi vil opleve et mere selvsikkert DF, som Venstre ikke bare kan affeje som et støtteparti, der skal have et par lunser. Indflydelsen vil blive større end dét, og det ved Venstre godt. Vi er stadig måske fem eller ti år fra en situation, hvis DF kan støtte en S-ledet regering (eller omvendt...), men den tid rykker nærmere.

6. “Skeptikerne vinder. Det er et signal, vi er nødt til at tage ned. Vi, der tror på den europæiske sag, er nødt til at tage alvorligt at danskerne m.fl. synes, at der går også en grænse. Det håber jeg et nyt parlament og en ny kommission vil tage alvorligt. Så vi finder en ny og bedre balance [...] og i højere grad end nu respekterer nationernes egenart”. – Lars Løkke Rasmussen, i sin tale på valgaftenen. Er Venstre ifærd med at ændre sin EU-politik – og på sigt: flytte magt tilbage til nationalstaterne?

AMALIE LYHNE: Måske vil retorikken ændre sig i mere skeptisk retning – dén udvikling er jo allerede i gang – men selve politikken vil ikke ændre sig det store. Venstre er et EU-positivt parti, og det gælder også den yngre generation af politikere. De regeringsbærende partier, som jo i sagens natur har mest at gøre med EU i det daglige, er grundlæggende positive, og det vil de blive ved med at være. At EU som helhed så måske kommer til at ændre nogle ting, fordi de store landes regeringsledere også har set vælgernes skepsis, det kan godt være – og så vil Venstre og Socialdemokraterne selvfølgelig følge efter.

7. “Venstre er bevæget sig ind på en midterkurs med målet om at blive et bredtfavnende, folkeligt midterparti. Jeg er liberal, og derfor er Venstre ikke længere partiet for mig”. – Kasper Elbjørn, der forlader Venstre dagen efter valget. Er de aktuelle konflikter i Venstre et udtryk for uenighed også om den politiske linje – eller alene et resultat af formandens bilagssager? Vil Løkke, der er blevet kritiseret for topstyring, være nødsaget til at ændre sin ledelsesstil?

AMALIE LYHNE: Nej, det er to forskellige ting. Kasper

Elbjørns udmeldelse handler om politik og har været undervejs længe. Den aktuelle krise i Venstre handler udelukkende om Løkkes dårlige sager – ikke om politik og for så vidt heller ikke om ledelsesstil. I moderne politik er det sådan, at velfungerende partier med en velfungerende ledelse vil blive kritiseret for topstyring. Sådan er det, og det skal man ikke lægge så meget i.

8. “Jeg er pavestolt” – Margrethe Auken. I dele af København var SF – som fik sit andetbedste EP-valg nogensinde – det største parti. Hvad kan SF lære af valget?

AMALIE LYHNE: Jeg har længe ment, at SF’s eneste chance for at komme stærkt tilbage er at blive et decideret grønt parti. Vi har masser af grønne partier i Europa, men ikke i Danmark. Der er et pænt vælgersegment i at være grøn – og så feje alt det der med socialisme lidt til siden. Denne valgkamp beviste det: Margrethe Auken førte en græsgrøn valgkamp, og hun vandt på det.

9. “Statsministeren er excellent til at forvandle alle nederlag til sejre” – Lars Løkke Rasmussen i partilederrunden. Hvad bør Thorning lære af valgresultatet?

AMALIE LYHNE: Socialdemokraterne bør blive bedre til at favne de lavtuddannedes bekymringer for arbejdskraft udefra. Det er DF rigtig gode til, mens Socialdemokraterne stadig er i vildrede, fordi der er en meget stor forskel på, hvad deres vælgere mener om det, og hvad de egentlig selv mener om det. Men det burde være muligt – med hjælp fra fagbevægelsen – at formulere nogle svar på det, som er klarere end det, partiet kan præstere i dag.

Amalie Lyhne er uddannet cand.scient.pol., selvstændig og ekstern lektor i skriftlig formidling ved Københavns Universitet. Tidl. seniorrådgiver på Christiansborg, debatredaktør og konsulent i et kommunikationsbureau. NY VERSION: Udeladt spørgsmål+svare tilføjet, svar på 9# fejlagtigt placeret under #8.

Christopher Arzrouni: Partiets top indser, at Løkke er Venstres eneste mulige statsministerkandidat p.t.

27.05.2014

Q. Er Løkke reelt truet som Venstres formand?

A. Ja, han er truet af sig selv. Men jeg mener ikke, at han er truet af andre i Venstres ledelse, tværtimod. Partiets top indser, at han er Venstres eneste mulige statsministerkandidat p.t. Og i øvrigt kan de lide ham, selvom har slider deres nerver tynde. Sympati er en undervurderet faktor i politik.

af RÆSONS CHEFREDAKTION

1. “Noget, der kun kan betegnes som en jordskredssejr” – Lars Løkke Rasmussen om Dansk Folkepartis succes i sin tale til partiet på valgaftenen. Hvad var valgets største overraskelse?

CHRISTOPHER ARZROUNI: Den største overraskelse var, at Venstres resultat blev så dårligt. Jeg tolker det både som et resultat af Løkkes personlige problemer, men også som et resultat af en spektakulært dårlig V-kandidatliste og nogle attraktive alternativer for borgerlige vælgere. Messerschmidt var et attraktivt alternativ for de borgerlige, der trods alt ikke kan få sig selv til at stemme på DF på nationalt plan, fordi Messerschmidt signalerer ærke-borgerlig – i modsætning til Thulesen Dahl, der flirter med socialdemokratisme.

2. Er Løkke reelt truet som Venstres formand?

CHRISTOPHER ARZROUNI: Ja, han er truet af sig selv. Men jeg mener ikke, at han er truet af andre i Venstres ledelse, tværtimod. Partiets top indser, at han er Venstres eneste mulige statsministerkandidat p.t. Og i øvrigt kan de lide ham, selvom har slider deres nerver tynde. Sympati er en undervurderet faktor i politik.

3. Hvad er sandsynligheden for, at Dansk Folkeparti IKKE bliver et af Danmarks to største partier ved næste folketingsvalg?

CHRISTOPHER ARZROUNI: Den er lig nul.

4. Bør Kristian Thulesen Dahl frygte Morten Messerschmidt?

CHRISTOPHER ARZROUNI: Nej. Messerschmidt er et EU-fænomen, den frække dreng i det fjerne parlament.

5. “Venstre kommer til at rykke sig” – Kristian Thulesen Dahl på forsiden af RÆSONS martsnummer. Hvad betyder DF’s succes for forholdet til Venstre – og for blå bloks kommende valgkamp?

CHRISTOPHER ARZROUNI: Jovist kommer Venstre til at

rykke sig. Men den grusomme sandhed for Thulesen Dahl er, at det gør DF også. Økonomiske naturlove gælder også for succesrige politikere.

6. “Skeptikerne vinder. Det er et signal, vi er nødt til at tage ned. Vi, der tror på den europæiske sag, er nødt til at tage alvorligt at danskerne m.fl. synes, at der går også en grænse. Det håber jeg et nyt parlament og en ny kommission vil tage alvorligt. Så vi finder en ny og bedre balance [...] og i højere grad end nu respekterer nationernes egenart”. – Lars Løkke Rasmussen, i sin tale på valgaftenen. Er Venstre ifærd med at ændre sin EU-politik – og på sigt: flytte magt tilbage til nationalstaterne?

CHRISTOPHER ARZROUNI: Venstre har et filosofisk problem i forhold til EU – og har haft det længe. Liberale vælgere hader regulering og er skeptiske over for økonomisk omfordeling – og da navnlig over landegrænser. Da Bertel Haarder var spidskandidat forsøgte han at løse det ved at tale om et stærkere men slankere EU. Det ramte meget godt – men var lidt ukonkret. Venstres problem er, at vælgerne ikke vil have euroen, og at det er særdeles forståeligt. Her er Venstre fanget af gamle dogmer.

7. “Venstre er bevæget sig ind på en midterkurs med målet om at blive et bredtfavnende, folkeligt midterparti. Jeg er liberal, og derfor er Venstre ikke længere partiet for mig”. – Kasper Elbjørn, der forlader Venstre dagen efter valget. Er de aktuelle konflikter i Venstre et udtryk for uenighed også om den politiske linje – eller alene et resultat af formandens bilagssager? Vil Løkke, der er blevet kritiseret for topstyring, være nødsaget til at ændre sin ledelsesstil?

CHRISTOPHER ARZROUNI: Kasper Elbjørns kritik var nok mere rigtig i 00’erne, end den er i dag. Venstres politik er klart mere liberal i dag, end den har været i et årti. Det er en ærlig sag at gå, fordi Venstre ikke måtte være liberalt nok. Men jeg forstår ikke hans timing.

8. “Jeg er pavestolt” – Margrethe Auken. I dele af København var SF – som fik sit andetbedste EP-valg nogensinde – det største parti. Hvad kan SF lære af valget?

CHRISTOPHER ARZROUNI: SF var det klareste venstrefløjsparti i valgkampen, og tog dermed Enhedslistens rolle. Den burde Johanne Schmidt Nielsen og Co gruble lidt over. SF’s resultat er produkt af Enhedslistens fravær.

9. “Statsministeren er excellent til at forvandle alle nederlag til sejre” – Lars Løkke Rasmussen i partilederrunden. Hvad bør Thorning lære af valgresultatet?

CHRISTOPHER ARZROUNI: Thorning kan konstatere, at hun end ikke kan gå frem, når Venstre er i tovene. Det er dybt bekymrende for hende. Hvis jeg var i hendes sted, ville jeg stadig overveje at blive EU-kommissær og få fem års fred – og måske endda lidt popularitet.

David Troels Garby om Løkke: Det virker som et spørgsmål om kort tid før nogle af topfolkene beslutter hvem der skal overtage

27.05.2014

RUNDBORDET skrives af RÆSONS CHEFREDAKTION

1. “Noget, der kun kan betegnes som en jordskredssejr”.
– Lars Løkke Rasmussen om Dansk Folkepartis succes i sin tale til partiet på valgaftenen. Hvad var valgets største overraskelse

DAVID TROELS GARBY: Valgets helt store overraskelse er i mine øjne, at Løkkes bilagsrod alligevel blev så dyrt for Venstre, som det gjorde. Ikke kun kostede det et mandat, men hele den efterfølgende ballade som nu kan ende med at koste ham formandsposten er voldsom.

2. Er Løkke reelt truet som Venstres formand?

DAVID TROELS GARBY: Ja, det virker som om presset efterhånden er så massivt, at det kun er et spørgsmål om kort tid før nogle af topfolkene i partiet får strikket en aftale sammen om hvem der skal overtage.

3. Hvad er sandsynligheden for, at Dansk Folkeparti IKKE bliver et af Danmarks to største partier ved næste folketingsvalg?

DAVID TROELS GARBY: Dansk Folkepartis mulighed er naturligvis, at Venstre lader Lars Løkke og dermed nedsmeltningen i det parti fortsætte frem til valget, men det virker jo som om, at det ikke kommer til at ske. Men der er lang tid til næste valg og der kan nå at ske meget indtil da.

4. Bør Kristian Thulesen Dahl frygte Morten Messerschmidt?

DAVID TROELS GARBY: Som i en der vil udfordre ham som partiformand? Nej.

5. “Venstre kommer til at rykke sig” – Kristian Thulesen Dahl på forsiden af RÆSONS martsnummer. Hvad betyder DF’s succes for forholdet til Venstre – og for blå bloks kommende valgkamp

DAVID TROELS GARBY: Ikke noget. EP-valg er én ting, folketingsvalg er noget andet.

6. “Skeptikerne vinder. Det er et signal, vi er nødt til at

tage ned. Vi, der tror på den europæiske sag, er nødt til at tage alvorligt at danskerne m.fl. synes, at der går også en grænse. Det håber jeg et nyt parlament og en ny kommission vil tage alvorligt. Så vi finder en ny og bedre balance [...] og i højere grad end nu respekterer nationernes egenart”. – Lars Løkke Rasmussen, i sin tale på valgaftenen. Er Venstre ifærd med at ændre sin EU-politik – og på sigt: flytte magt tilbage til nationalstaterne?

DAVID TROELS GARBY: Der har jo i mange år været en strømning på højrefløjen af folk, som var mere og mere kritiske over for dele af det forpligtende samarbejde i EU, men om det bliver til meget mere end en retorisk straming af politikken, tvivler jeg på. Dertil er der stadigvæk for mange i Venstre, som er glade for det europæiske samarbejde.

7. “Venstre er bevæget sig ind på en midterkurs med målet om at blive et bredtfavnende, folkeligt midterparti. Jeg er liberal, og derfor er Venstre ikke længere parti for mig”. – Kasper Elbjørn, der forlader Venstre dagen efter valget. Er de aktuelle konflikter i Venstre et udtryk for uenighed også om den politiske linje – eller alene et resultat af formandens bilagssager? Vil Løkke, der er blevet kritiseret for topstyring, være nødsaget til at ændre sin ledelsesstil?

DAVID TROELS GARBY: Kasper Elbjørns udmelding virker ikke til at have noget som helst med den aktuelle diskussion om bilag at gøre. Han er nok bare mere liberalist end liberal, og derfor melder han sig ud. At ingen i Venstre lige nu diskuterer politik, er nok et meget godt udtryk for, at den aktuelle ballade udelukkende handler om Løkkes person og dømmekraft, ikke noget politisk. Og udefra virker det ikke som om, at topstyring er Venstres eller Løkkes største problem. Snarere tværtimod.

8. “Jeg er pavestolt” – Margrethe Auken. I dele af København var SF – som fik sit andetbedste EP-valg nogensinde – det største parti. Hvad kan SF lære af valget?

DAVID TROELS GARBY: SF kan vel lære, at det er godt for dem, når Enhedslisten ikke stiller op. Og at så mange stemmer på SF, så kort tid efter at partiet lå og roede rundt nede omkring spærregrænsen, er godt nyt for Pia Olsen Dyhr. Vælgerne kan godt tilgive SF for deres deltagelse i regeringens.

9. “Statsministeren er excellent til at forvandle alle nederlag til sejre” – Lars Løkke Rasmussen i partilederrunden. Hvad bør Thorning lære af valgresultatet?

DAVID TROELS GARBY: Jeg synes, at der er to konkrete ting, Socialdemokraterne kan lære af det her. Nemlig, at EP-valgene er blevet væsentligt mere fokuserede på personer og ikke mindst på spidskandidaterne. Derfor bliver det op ad bakke, når partiet vælger at stille med en spidskandidat, som knap halvdelen af danskerne overhovedet kender i forvejen og to, så skal man ikke være så bange for at støde vælgerne

fra sig med lidt mere kantede budskaber. Partiet har kørt store annoncekampagner med ufarlige budskaber, som ”Jeppe siger: Nej til kemi i legetøj”, som ingen kan være uenige i. Socialdemokraterne kommer desuden alt for ofte til at fremstå som forsvarere af alt muligt tåbeligt, der kommer fra Bruxelles.

David Troels Garby (f. 1980) er redaktør på den socialdemokratiske netavis www.piopio.dk og den ene halvdel af holdet bag <https://www.facebook.com/danskspolitik>. Har en fortid i blandt andet fagbevægelsen og som kampagnemedarbejder for forskellige S-kandidater. En endnu fjernere fortid som aktiv i blandt andet elevbevægelsen og Danmarks Socialdemokratiske Ungdom.

Paula Larrain: V betaler prisen for mange års topstyring

27.05.2014

“Venstres formandskrise afslører samtidigt, at der ikke er andre i det store parti, som oplagt ville kunne tage over. Og her mærker man så problemet ved at have været topstyret gennem så mange år. Dette er ikke alene Løkkes skyld, men noget som Anders Fogh Rasmussen bærer et stort ansvar for. Trods alt havde han dog en afløser, men ikke ret mange ser ud til at kunne føle sig stensikre på den nuværende næstformand. Og det er naturligvis ikke godt. Nummer to i et parti skal altid være gearet til at kunne tage over. Vi har set både K og SF gå helt ned på ikke at kunne præsentere oplagte formandsprofiler ved et opgør”

af RÆSONS CHEFREDAKTION

1. “Noget, der kun kan betegnes som en jordskredssejr” – Lars Løkke Rasmussen om Dansk Folkepartis succes i sin tale til partiet på valgaftenen. Hvad var valgets største overraskelse

PAULA LARRAIN: Det var ikke overraskende, at DF fik et godt valg, men selvfølgelig overraskende, at det gik dem SÅ godt. Årsagen er, at EU faktisk fylder ret meget i DF-vælgernes bevidsthed, mens de store partiers tilhængere i årevis enten har taget EU for givet eller med lav succesrate forsøgt at profilere sig selv på enkeltsager, der i det store hele har skadet EUs omdømme og dermed deres egen sag. Det var ventet, at de borgerlige vælgere på en eller anden måde ville straffe Løkke for de mange sager omkring hans personlige prioriteringer, men igen er omfanget af straffen alligevel overraskende.

2. Er Løkke reelt truet som Venstres formand?

PAULA LARRAIN: Løkkes foreløbige redning er, at der ikke er nogen stærk profil til at tage over. Det er ikke et særligt godt mandat at styre ud fra. Sagerne omkring ham har skabt en grundlæggende mistillid til ham og partiet hos borgerlige vælgere. Det er ikke blot en forbigående presseskabt ting. Det rammer ned i nogle grundlæggende borgerlige værdier, og det skal man tage alvorligt. Havde partiet så haft en stærk borgerlig politik, ville disse borgerlige frafaldne være mere tilgivende. Men det lader til, at man ikke har lyst til en formand, der både er midtersøgende og opfører sig uborgerligt.

3. Hvad er sandsynligheden for, at Dansk Folkeparti IKKE bliver et af Danmarks to største partier ved næste folketingsvalg?

PAULA LARRAIN: Man skal være varsom med at oversætte dette valg til indenrigspolitiske forhold. EP-valget er det første efter den økonomiske krise har vist sine konsekvenser og her har der været en mulighed for ved et relativt ufarligt valg at aflevere en protest. Der er formentlig mange vælgere, der dels er faldet for Messerschmidts overbevisende facon og dels har tænkt, at de da lige kan prøve det der DF nu, hvor det mest handler om EU og ikke så meget om indvandrere. Generelt er jeg ret sikker på, at gassen vil gå af ballonen ikke bare for det danske højreparti, men også for de øvrige europæiske højrepopulister gennem de næste fem år. Nu skal de jo ind og arbejde for det, de blev valgt til og når det viser sig, at de hverken kan gøre fra eller til eller måske blot bliver en del af det system, folk protesterer imod, ja, så skal vælgerne nok vælge anderledes næste gang. Det forudsætter selvfølgelig, at de har et alternativ og at de store, traditionelle partier ikke blot bruger EU til at komme af med de politikere, som man ikke ved, hvad man ellers skal gøre af – eller i øvrigt kører EU-politik med venstre hånd. Eller endnu værre: misbruger EU bevidst for en kortsigtet indenrigspolitisk sejr.

4. Bør Kristian Thulesen Dahl frygte Morten Messerschmidt?

PAULA LARRAIN: Ja og nej. Det er klart, at det bliver svært at komme uden om ham med det mandat, han har fået fra befolkningen. Han er blevet dømt dygtig og det bliver svært for Kristian Thulesen Dahl at sælge den modsatte historie, hvis han skulle ønske sig at gøre det. Men han skal naturligvis opveje, hvilken pris han vil betale for at få ham med. Omvendt har Messerschmidt ikke en solid indenrigspolitisk profil og trods alt har Thulesen Dahl bygget sin egen op gennem lang tid og hårdt arbejde samt udelt opbakning blandt andre stærke DF-folk. Skulle det nogensinde komme til et valg mellem de to både eksternt og internt, så står Thulesen Dahl afgjort stærkere. Foreløbigt handler det om at holde en eventuel konflikt imellem dem i ave. Og der er Messerschmidt jo stadig eksporteret ud af landet i en årrække. Om fem år er det ikke sikkert, at Messerschmidt har samme platform at stå på som i dag.

5. “Venstre kommer til at rykke sig” – Kristian Thulesen Dahl på forsiden af RÆSONS martsnummer. Hvad

betyder DF's succes for forholdet til Venstre – og for blå bloks kommende valgkamp?

PAULA LARRAIN: Det betyder nøgternt, at politik i Danmark kommer til at blive mere og mere centreret mod midten og henvende sig mest til middelklassen. Igen. Vi har allerede dybest set tre store socialdemokratier i Danmark, hvoraf Venstre og DF er to af dem. I det for Venstres vedkommende værste scenario, kan der ske det, at DF tager fra den ene side, mens LA og ikke mindst K vil tage vælgere fra den anden side. Og det kan gå meget stærkt.

Venstre har redet på en bølge af succes og storhed ved at fjerne sig fra sit liberale tankegods og orientere sig mod DF, men uden en klar borgerlig profil og samtidig med en stækket formand og en fornemmelse af manglende talent ned ad rækkerne, kan de ægte borgerlige vælgere begynde at orientere sig mod LA og K. Hvis Venstre vakler, vil K afgjort få noget af det tabte tilbage, vel at mærke hvis partiet kan finde sig selv, sin politik og et par lidt stærkere profiler. Modsat Venstre har K oplagt guld i anden kolonne, som endnu ikke er kørt i front.

6. “Skeptikerne vinder. Det er et signal, vi er nødt til at tage ned. Vi, der tror på den europæiske sag, er nødt til at tage alvorligt at danskerne m.fl. synes, at der går også en grænse. Det håber jeg et nyt parlament og en ny kommission vil tage alvorligt. Så vi finder en ny og bedre balance [...] og i højere grad end nu respekterer nationernes egenart”. – Lars Løkke Rasmussen, i sin tale på valgaftenen. Er Venstre ifærd med at ændre sin EU-politik – og på sigt: flytte magt tilbage til nationalstaterne?

PAULA LARRAIN: Det er farligt at gå baglæns. Det er fint at lytte til vælgere, men det er nok endnu bedre, hvis EU-tilhængerne seriøst tager lederskabet på sig og i højere grad bidrager til at forklare, hvorfor EU er vigtig. Folket har ikke altid ret, selvom man naturligvis skal gøre, som flertallet bestemmer. Alene i Danmark har det vist sig – og selv i en krisetid – at EU-skepsissen falder. DF går ikke længere efter at få Danmark UD af fællesskabet, de vil selv være med og gøre systemet bedre. Det er ret afgørende for den kommende debat, at vi er med, selvom vi er kritiske. Jeg tror, at EUs tilhængere tager hyldestkvæden alt for givet. De glemmer at opstille alternativet. Hvad vil kritikerne gøre i stedet? Gøre det sværere at bevæge sig og skabe virksomheder på tværs af landegrænserne? Vil de stå alene handelsmæssigt over for Kina og USA? Tilhængerne har i årevis sjoflet kommunikationen af EUs virke og netop overladt styringen og diskursen til dem, der altid vil være lidt bange for den store verden.

7. “Venstre er bevæget sig ind på en midterkurs med målet om at blive et bredtfnvendende, folkeligt midterparti. Jeg er liberal, og derfor er Venstre ikke længere parti for mig”. – Kasper Elbjørn, der forlader Venstre dagen efter valget. Er de aktuelle konflikter i Venstre et udtryk for uenighed også om den politiske linje – eller alene et

resultat af formandens bilagssager? Vil Løkke, der er blevet kritiseret for topstyring, være nødsaget til at ændre sin ledelsesstil?

PAULA LARRAIN: Venstres krise er større og dybere end bilagssagerne. Disse er blot dråben, som Kasper Elbjørn også giver udtryk for. I sidste ende handler det mindre om stil og mere om politik. En dårlig stil kan man leve med, hvis man er sikker på, at der vil blive ført en borgerlig politik. Paradoksalt nok er mange borgerlige tilfredse med den nuværende statsminister, fordi hun gør det, der skal til også set med borgerlige briller. Der skal naturligvis meget til for, at en borgerlig vælger at stemme på en erklæret socialdemokrat, men hvis der ikke er stor forskel på politikken, vil der under alle omstændigheder komme et pres fra højre. Venstres formandskrise afslører samtidigt, at der ikke er andre i det store parti, som oplagt ville kunne tage over. Og her mærker man så problemet ved at have været topstyret gennem så mange år. Dette er ikke alene Løkkes skyld, men noget som Anders Fogh Rasmussen bærer et stort ansvar for. Trods alt havde han dog en afløser, men ikke ret mange ser ud til at kunne føle sig stensikre på den nuværende næstformand. Og det er naturligvis ikke godt. Nummer to i et parti skal altid være gearet til at kunne tage over. Vi har set både K og SF gå helt ned på ikke at kunne præsentere oplagte formandsprofiler ved et opgør.

8. “Jeg er pavestolt” – Margrethe Auken. I dele af København var SF – som fik sit andetbedste EP-valg nogensinde – det største parti. Hvad kan SF lære af valget?

PAULA LARRAIN: At moderation og erfaring betaler sig. Kort og godt. Der er ro nu, erfarne kræfter har taget over, og uden for regering, kan partiet lige så stille bygge op igen. Der står respekt omkring Margrethe Auken og selvom man er født antiautoritær som parti, så lærer menige SF-ere vel lige nu, at det nok er meget godt med nogle, der ved besked om livet og som har været med fra før reality-TV. Generelt har venstrefløjen været præget af frisk ungdom, men når det kommer til stykket har selv ungdommen behov for noget kontinuitet og tryk efter en storm.

9. “Statsministeren er excellent til at forvandle alle nederlag til sejre” – Lars Løkke Rasmussen i partilederrunden. Hvad bør Thorning lære af valgresultatet?

PAULA LARRAIN: Det kan godt være, at han mente det hånlige, men det er faktisk en kæmpe compliment. For ja, borte var fokus fra Socialdemokraternes valgnederlag og pludseligt fremstår S-lederen som stærk og overskudsagtig. Hun lærer vel lige nu, at det kan betale sig at stå ved og holde ud. Og i øvrigt at afholde sig fra at deltage i happy slapping, når mediemøllen kører med en politisk modstander som genstand. Det var en klog strategi ikke at give efter for en eventuel lyst til at give igen.

Paula Larrain er chefredaktør på netmagasinet [Dit Perspektiv](#) samt journalist, ordstyrer og foredragsholder.

Hun har været folketingskandidat for Det Konservative Folkeparti.

OPINION: Blå Bjarne og Røde Lars. Derfor er bilagsrod det mindste af Løkkes problemer

27.05.2014

Det borgerlige Danmark spillede fallit i 00'erne – og vil gøre det igen, hvis ikke de borgerlige partier alle tør bekende borgerlig kulør. Tør fremsætte en visionær vej. Folk må og skal kunne se forskellen mellem de røde (A, B, F, O og Ø) og de borgerlige (V, K og I). Kan det virkelig passe, at Blå Bjarne er mere borgerlig end Røde Lars?

Af Rune Kristensen, folketingskandidat for K

SIDEN DET SENESTE FOLKETINGSVALG har V, K, O og I haft flertal i velsagtens alle målinger. Der var en kort periode omkring GGGI-sagen, hvor rød blok halede ind, og man kan mistænke Helle Thorning-Schmidt for også at gå med valgtanker ovenpå sin hovedmodstanders nye bilagssag som venstreformand. I hvert fald, så viser flere popularitetsmålinger, at hun nu faktisk har større opbakning som statsminister end den borgerlige spydspids.

Den manglende tillid blandt danskerne til Lars Løkke Rasmussen er bestemt også et problem. Et problem, som både Venstre og resten af den blå/grønne blok må forholde sig til. Manden har haft bilagssager fra sin amtsborgmestertid, sin folketingsperiode, sin ministertid, og som sagt også de nævnte sager som formand for henholdsvis GGGI og Venstre, og mange danskere bekymrer sig om hans moral. Hos mange er et oplagt spørgsmål: Er han den rette til at lede landet?

Men det er – trods alvoren – næppe Lars Løkkes største problem. Det giver ham meget vel kvaler internt i Venstre som vi i disse dage ser i lys lue, og han optræder konstant ufrivilligt på forsider og i pressehistorier om diverse bilag. Men sagen her drukner ganske givet igen. Den poppede – næppe tilfældigt – op midt i en tid, hvor der er meget fokus på politik, nemlig under EP-valgkampen. Nøjagtig som GGGI-skandalen dukkede op lige op til kommunalvalget. Historien har dog vist, at Lars Løkke, og Venstre som helhed har kunne lukke betændte sager ned, langt bedre end andre partier. Der var blandt andet lurer-Anders, Brixtofte med rødvinen og Oppfeldt, som alle næsten er glemt, mens folk fortsat har fokus på Jeppe Kofod og Lene Espersens sager. Anders Fogh Rasmussen havde også sager om kreativ

bogføring fra sin skatteministertid under Schlüter, som heller ikke påvirkede ham senere hen i karrieren, mens andre ministre fra denne periode fik stempler, der mærkede dem for livet mere eller mindre uberettiget.

Løkkes største hovedpine er dermed ikke den efterhånden temmelig omtalte ekvipering fra top til tå og fra inderst til yderst. Det er ikke det kæmpe EP-valgnederlag. Det er nærmere det parlamentariske grundlag, som han skal arbejde under efter en eventuel valgsejr til Folketinget. Vi har set Thornings flip-flop, og Løkke kommer til at opleve det samme.

Thorning gik til valg på en masse gyldne løfter, som hun ikke kunne holde, da mandaternes fordeling var en realitet. F-A-RV-EL-flertallet kunne simpelthen ikke arbejde sammen. Thorning måtte hente hjælp over midten gang på gang, hvilket blandt andet min egen partiformand, Lars Barfoed, udnyttede og fik presset skattelettelser igennem. Partierne i den røde regering har lavet det ene løftebrud efter det andet. Man har løjet sig til magten og ikke leveret varen efterfølgende. Kontraktpolitikken er slut og realpolitikken har sejret ad helvede til. Den store sejrherre i denne politiske halvleg er Enhedslisten, der kun hjælper regeringen, når de bliver ordentligt betalt. Slingrekursen på ministertaburetterne er en farce.

Aldrig har politikerleden været større blandt danskerne. Dette skyldes ikke kun bilagssager, men i høj grad også de mange modsatrettede holdninger – eller standpunkter om man vil – som politikerne indtager.

Lars Løkke Rasmussen griner måske af Thorning, og ser sit snit til at påvirke regeringens politik, blandt andet vækstpakken – men hvem mon ler sidst? Når nu Løkke får nøglerne igen, som han med allerstørste sandsynlighed gør, hvem griner så? Og hvem har så knap så meget at grine af efter næste valg? Et flertal omkring Lars Løkke Rasmussen kommer – udover Venstre – til at bestå af Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Dansk Folkeparti.

Det Konservative Folkeparti er splittet internt – toppen vil gerne tilbage til ministerbilerne, hvor talerne bliver skrevet for en og lønnen er højere, mens baglandet mener, at 00'ernes vattede fremtoning aldrig må gentages. I det hæderkronede gamle borgerlige parti har man endelig fået styr på kommunikationen, man har haft klare sejre – den helt store omkring heldagsskolen, og meningsmålingerne er ved at gå i den rigtige retning stærkt hjulpet af acceptable valg til kommuner, regioner og senest EU. Vi har ubetinget været det borgerlige parti, der historisk set har leveret flest borgerlige resultater – og der er masser af skalpe fra VK-tiden at bryste sig af, men dog vil man næppe kunne overleve en gentagelse af sidstnævnte. Lars Barfoed er nok en dygtig politisk håndværker, der kan sin Burke [konservativ filosof, red.], men han har endnu ikke kunne sælge nok billetter til, at partiet stabilt vil kunne indgå i en regering. Der skal genopbygges tillid, de unge talenter skal skubbes frem og så

skal den sunde konservative fortælling pudses skarpt op. Der skal simpelthen være mere kant til Venstre.

Liberal Alliance vil lave samme kant – blot mere kamikazeagtigt. For Liberal Alliance (tidl. Ny Alliance) har nu eksisteret siden maj 2007 og har endnu ikke leveret ét eneste borgerligt resultat på Christiansborg. Man har haft nærmest historisk ringe indflydelse på beslutningerne. Ofte deltager man simpelthen ikke engang deltaget i forhandlingerne. Og når man deltager, opsætter man utopiske forhandlingsmål, og forstår tilsyneladende ikke, at der skal være flertal i folketingsalen før noget bliver vedtaget. Liberal Alliance vil store skabe problemer i den borgerlige lejr. Man har hidtil brugt flere kræfter på at bekriige de øvrige borgerlige partier end på, at angribe de socialistiske partier, og intet tyder på, at partiet er på vej i en mere moden retning.

Dansk Folkeparti var en klods om benet på den borgerlige regering i 00'erne især i forhold til velfærdsreformer. Man mangler simpelthen et holistisk billede, således at de forslag man fremsætter er sammenhængende. Dansk Folkeparti har ingen politiske rødder. Hvor de fleste andre partier har en tankegang, der bunder i en isme, så er Dansk Folkepartis omdrejningspunkt fokusgrupper og meningsmålinger. Hvad vælgerne mener i dag, mener Dansk Folkeparti i morgen. DF er et siv i vinden, der bukker sig, når en vælgerbrise kommer. Det er en politisk vejrhane, der vender sig, når folkestemningen ændres. Det er en automat, hvori det ledige standpunkt trækkes. Man kan ikke trygt placere sin stemme hos dem, da de sikkert vender om på en tallerken og mener noget nyt i morgen, hvis vælgerne har en ditto adfærd. Man har påbegyndt en rejse mod målet som det største parti via enkeltsager på områder som udlændinge-, rets-, integrations-, dyrevelfærds- og ældrepolitik. Kommunikativt virker det – og man er god til at binde tråde i den usammenhængende politik, men på bundlinjen står ingenting. Man har ingen grundlæggende værdier – alt kan opgives for fremgang og vælgertilslutning.

Af indlysende årsager er det farligt at lade populistere lede et land. Derfor må og skal en borgerlig regering være uden Dansk Folkeparti på ministertabureterne. Det kan godt være, at de er blevet stuerene, men meningene er fejlet godt væk under gulvtæppet. Man lover og lover de ting, som danskerne efterspørger – uden at forklare prisen. Prisen er underskud på de offentlige finanser, samt en højere gæld og skat. Prisen er fremmedhad og mistænkeliggørelse. Og prisen er detailorienterede politikere, der blander sig i sagsgangene hos embedsværket.

Dermed har Løkke på den ene side to frihedsorienterede borgerlige partier, der begge vil puste sig op og holde den henholdsvis konservative og liberale fane højt, og på den anden side har han et populistisk parti, der har lagt sig til venstre for Socialdemokratiet i forhold til den økonomiske politik. Løkke bliver klemt og presset i en grad, der får Thornings nuværende handlemuligheder til at ligne en gåtur i parken – medmindre, at det er Fælledparken.

Løkkes umiddelbare svar på sine komplicerede handlemuligheder er at lægge sig fladt ned. At gå efter magten for magtens skyld. At gøre som Fogh og droppede sine personlige kæpheste. At opgive kampen for at gennemføre borgerlig politik. Der er ellers nok at tage fat på. Vi har et sygt samfundsmodel, hvor det kan betale sig ikke at arbejde. Vi har underskud op de offentlige budgetter og vores statsgæld vokser. Flere og flere nyder, mens færre og færre yder. Og Folketinget ser helt stiltiende til, da der kun sker ganske få ændringer i forbindelse med de årlige finanslove. Dette skyldes, at den velfærdslofter og rød tankegang er dominerende i dansk politik. Krævementaliteten har inficeret landet, mens drømmene om frihed er forsvundet.

Danmark har været et socialistisk styret land siden nedlæggelsen af tokammersystemet i 1953. Der har under den nuværende grundlov ikke været borgerligt flertal på ét eneste tidspunkt, medmindre at man tæller de politisk korrekte radikale med, som gang på gang er med til at begrænse friheden og nedbryde danske værdier. Uagtet at Danmark har haft en del borgerlige statsministre, så har disse haft et rødt flertal imod sig, når der har skulle træffes ansvarlige beslutninger. Senest var VK afhængig af de røde DF'ere. Det vil også ske med Løkke, der må forsøge at agere med de fremmedfjendske socialdemokrater i DF som støtteparti. Og uenigheden er kun blevet større siden 00'erne. Kristian Thulesen Dahl lader sig næppe imponere af Løkke på samme vis, som Pia gjorde af Fogh. DF vil gå efter en helt ny aggressiv rolle, hvor man konstant vil stille sig på oppositionens side og udstille uenigheden i den såkaldt borgerlige lejr. Løkkes problemer stikker således langt dybere end tøjkvitteringerne fra Zornig.

Derfor har han givet op, blandt andet i forhold til topskatten som han så ultimativt har fredet for nyligt. Det borgerlige Danmark står, hvor de røde stod i 2011; Uden et fælles projekt, uden visioner og uden løsninger på de store udfordringer, der så åbenlyst præger vores tid. Når man til den tid vinder, bliver det et fravalg af alternativet, snarere end et kryds ved en ny vej. For der er ingen ny vej. Det borgerlige Danmark spillede fallit i 00'erne – og vil gøre det igen, hvis ikke de borgerlige partier alle tør bekende borgerlig kulør. Tør fremsætte en visionær vej. Folk må og skal kunne se forskellen mellem de røde (A, B, F, O og Ø) og de borgerlige (V, K og I). Kan det virkelig passe, at Blå Bjarne er mere borgerlig end Røde Lars? ★

Artikelforslag til RÆSONs Opinionsserie sendes til: redaktionen@raeson.dk

Rune Kristensen (f. 1982) er kandidat i statskundskab fra Københavns Universitet, opstillet til Folketinget for Det Konservative Folkeparti i Sjællands Storkreds og tidligere landsformand for Konservativ Ungdom. Han arbejder som kommunikationsrådgiver hos Integral og er [fast blogger på Jyllands-Posten](#).

Rune Stubager: Hvad blå blok kan vente sig efter en valgsejr

27.05.2014

“Den mest prekære situation for blå blok ville være, hvis de har brug for samtlige fire partier, for at kunne danne et flertal – for så vil alle jo kunne være veto-spillere. Særligt Liberal Alliance har indtil videre meldt ret markant ud, og det, at de har stået udenfor et valgforbund, som formentlig har bidraget til at koste Venstre et mandat, viser, at partiet et stykke hen ad vejen er klar til at agere på sine holdninger. Hvordan de skal finde ud at samarbejde er rigtig interessant”

INTERVIEW af Emma Høj

<br

RÆSON: Hvad var den største overraskelse for dig ved Europaparlamentsvalget?

Rune Stubager: Det var nok, at Venstre fik et så dårligt valg. Jeg var overrasket over, at Løkkes sag slog så hårdt igennem, selvom der jo også kan ligge noget politisk i det. Når jeg ikke nævner Dansk Folkepartis fremgang, så er det fordi, det allerede viste sig i meningsmålingerne, at de ville få et godt valg.

RÆSON: Hvad synes du helt overordnet er de mest interessante perspektiver, man kan uddrage af valgresultatet?

Rune Stubager: Balancen mellem Dansk Folkeparti og Venstre bliver meget interessant at følge efter det her valg. Jeg tvivler på, at Dansk Folkeparti bliver større end Venstre landspolitisk, men de kan godt blive større, end de er nu, og Venstre kan blive mindre.

RÆSON: Hvorfor tror du ikke, at Dansk Folkeparti kan blive større end Venstre landspolitisk?

Rune Stubager: Jeg siger ikke, at det er en fuldstændig umulighed, men jeg tror ikke på det i den nuværende situation. Dansk Folkeparti havde et perfekt Europaparlamentsvalg: Dagsordenen kunne nærmest ikke være bedre for dem i forhold til diskussionen om den såkaldte velfærdsturisme. Derudover så havde de en kandidat, som var retorisk meget stærk og man kan sige, at partiet var fuldstændig samlet og fokuseret. Det kunne de dårligt have gjort bedre. Og så vil jeg tilføje, at et Europaparlamentsvalg ikke bliver betragtet som ligeså vigtigt som et Folketingsvalg af vælgerne, og derfor er det noget, man kan bruge til at sende nogle signaler til de partier, som man ellers normalt ville stemme på. Hvis man for eksempel var sur over Løkkes bilagssag, så kunne man jo straffe ham ved at stemme på Dansk Folkeparti, uden at det

koster så meget på det landspolitiske plan. Tilsvarende, hvis man er sur på Socialdemokraterne over, at de har ført en mere højreorienteret politik, end man havde forventet, så kunne man stemme på Dansk Folkeparti for at sende et signal til regeringen. Det er ikke givet, at det falder ud på samme måde ved Folketingsvalget, hvor der jo også kommer andre spørgsmål på banen. Et af de spørgsmål bliver jo til dels irriterende for Dansk Folkeparti, for det bliver spørgsmålet om, hvordan det kan være, at de peger på den statsministerkandidat, der vil have nulvækst.

RÆSON: Er vælgerne mindre loyale overfor de partier, de normalt vil stemme på, ved et Europaparlamentsvalg, end de er ved et Folketingsvalg?

Rune Stubager: Det vil jeg tro, men det er ikke noget jeg ved. Men det er rigtigt at det kunne ligge i forlængelse af det, jeg lige har sagt.

RÆSON: Hvor alvorligt vurderer du Venstres valgresultat til at være for partiet?

Rune Stubager: Det er da meget alvorligt. Partiet er jo i voldsom krise lige nu. Ikke nok med, at de fik et valgnederlag, men partiets formand har også sagt, at det var hans person, der var en væsentlig årsag til det. Men at vælgerne bliver mere og mere EU-skeptiske kan også være en del af forklaringen.

RÆSON: Kan Venstre vende krisen inden et folketingsvalg?

Rune Stubager: Ja, altså hvis de skifter Lars Løkke ud, så forsvinder diskussionen om bilagssager jo. Hvis ikke de gør det, så risikerer de, at der dukker flere ting op. Som jeg forstår det, så har de forskellige redaktioner inden på Christiansborg grupper af folk, der sidder og graver i Lars Løkkes regnskaber. Man kan sige, at indtil videre har der jo vist sig at være ting, der kunne graves frem. Så de skal være helt sikre på, at der ikke er mere at komme efter. Men nu må vi se. Det kan være, det her har været dråben. Det får vi første indikation af på tirsdag, hvor de skal holde hovedbestyrelsesmøde.

RÆSON: SF fik et forholdsvist flot valg. Kan man tolke resultatet som om, partiet har fået vendt den krise, de befandt sig i for ikke så længe siden?

Rune Stubager: Det mener de i hvert fald selv, og det kan det her valgresultat da bruges til at argumentere for. Jeg tror, det har givet partiet meget selvtillid. Men igen, så er det ikke givet, at man kan overføre succes ved et europaparlamentsvalg til succes ved et Folketingsvalg. En del af det, der har hjulpet SF ved europaparlamentsvalget er jo formegentlig spidskandidaten.

RÆSON: Så du ser det mere som et udtryk for vælgernes opbakning til Margrete Auken end til partiet SF?

Rune Stubager: Ja, i kombination med, at Enhedslisten jo heller ikke stiller op som parti til Europaparlamentsvalget. Men det er klart, at det her er bedre end et dårligt resultat.

RÆSON: LA indgik ikke valgforbund ved V og K og de kritiserer på en række punkter de to partier. Samtidig har DF stor succes, og Kristian Thulesen Dahl udtalte i sidste nummer af RÆSON, at "Venstre kommer til at rykke sig". Er der splittelse i den blå blok?

Rune Stubager: Ja, det er der, og de yderste poler er helt rigtigt Liberal Alliance og Dansk Folkeparti, når du ser på den økonomiske politik. Lige nu ser det jo mildest talt ud til, at det er Dansk Folkeparti, der kommer til at kunne trække mere i Venstre, end Liberal Alliance, og det interessante bliver jo at se, hvordan flertalsforholdene bliver efter et Folketingsvalg. Den mest prekære situation for blå blok ville være, hvis de har brug for samtlige fire partier, for at kunne danne et flertal, for så vil alle jo kunne være veto-spillere. Særligt Liberal Alliance har indtil videre meldt ret markant ud, og det, at de har stået udenfor et valgforbund, som formentlig har bidraget til at koste Venstre et mandat, viser, at partiet et stykke hen ad vejen er klar til at agere på sine holdninger. Hvordan de skal finde ud at samarbejde er rigtig interessant. Liberal Alliance har den opfattelse, at man kan købe Dansk Folkeparti for indrømmelser på udlændingepolitikken. Sådan fungerede det jo rigtig nok hen ad vejen under den sidste VK-regering, men Dansk Folkeparti har fået en hel del vælgere nu, som også har stor interesse i den økonomiske politik. Derfor tror jeg, det kunne blive en risikabel ting at forestille sig for Liberal Alliance.

RÆSON: Hvor er splittelsen størst? I rød eller blå blok?

Rune Stubager: Det er et godt spørgsmål. Det tror jeg, den er i rød. Når man ser på den økonomiske politik, så er der længere fra Enhedslisten til Radikale Venstre, end der er fra Dansk Folkeparti til Liberal Alliance. Omvendt så er afstanden mindre på værdipolitikken i den røde blok, end den er i den blå. Men Liberal Alliance har jo sådan set erklæret sig villige til at sælge lidt ud. Det er jo ikke den der 'nok-er-nok'-retorik, som Gitte Seeberg brugte, da de startede partiet.

RÆSON: Morten Messerschmidt ser ud til at have haft stor betydning for Dansk Folkepartis gode valgresultat, ligesom Lars Løkke ser ud til at have haft betydning for Venstres dårlige valgresultat. Har politikernes person større betydning ved Europaparlamentsvalg end ved Folketingsvalg?

Rune Stubager: Ja, det har det. Forklaringen på det er for det første, at vælgerne ikke tillægger Europaparlamentsvalg den helt store betydning, og derfor stemmer de ud fra nogle lidt andre overvejelser, end de ville gøre ved et Folketingsvalg. Men så er der også det forhold, at vælgere i hele landet kan stemme på de samme kandidater ved Europaparlamentsvalg. Det er også derfor, vi ser de ekstremt høje personlige stemmeantal. Det er umuligt at matche dem ved Folketingsvalgene, fordi der simpelthen er færre vælgere, der har mulighed for at stemme på de enkelte politikere.

RÆSON: Så formanden og spidskandidaten har mindre betydning for resultatet ved et folketingsvalg?

Rune Stubager: Ja, det vil de enkelte kandidater have gennemsnitligt set, men lige når man ser på Lars Løkke

Rasmussen, så er han jo ikke bare en spidskandidat. En af forskellene på Europaparlamentsvalget og Folketingsvalget er jo, at lederne af de partier, der vinder flertallet ved et Folketingsvalg, forventes at danne regering. Dermed kan man sige, at fordi Lars Løkke Rasmussen stiller op som statsministerkandidat, så er sagerne omkring ham klart noget, der vil svække Venstre. ★

Valgforsker Jonas Hedegaard: Nu er DF et bredt folkeparti

28.05.2014

"Dansk Folkeparti er nu blevet så store, at den stereotype forestilling om hvem, der stemmer på dem, må revideres helt grundlæggende. Partiet er blevet et bredt folkeparti i ordets bogstaveligste forstand".

Hvad betyder EP-valget for dansk politik? Jonas Hedegaard Hansen er ph.d.-studerende ved Københavns Universitet. Interview af Emma Høj

RÆSON: Hvad er de mest interessante perspektiver, man kan uddrage af valgresultatet ved dette Europaparlamentsvalg?

Jonas Hedegaard Hansen: Udover det banale, at Dansk Folkeparti bliver så store, så synes jeg, at tolkningen af valgresultatet har været lidt forfejlet. Nogle har sagt, at danskerne på den ene side stemte ja til EU med et ja til patentdomstolen, og nej til EU ved at give Dansk Folkeparti og Folkebevægelsen mod EU et godt valg. Det er en lidt misforstået konklusion. Ca. 60 procent stemte ja til patentdomstolen, og det svarer nogenlunde til stemmeprocenten på de partier, der anbefalede, at man stemte ja. Og hvis man ser på, hvor patentdomstolen mødte mest modstand, så var det der, hvor Dansk Folkeparti og Folkebevægelsen mod EU stod stærkt. Så jeg synes, at danskerne overordnet set stemte rimeligt konsistent.

RÆSON: Hvilket overordnet signal mener du så, at befolkningen sendte ved valget? Et ja eller et nej til EU?

Jonas Hedegaard Hansen: Det er jo ikke en for-eller-imod afstemning. Vi har været medlem i 40 år nu, og man skal mere se det som et politisk system, hvor flere danskere denne gang stemte for, at systemets hastighed og udvikling ikke er i den retning, de ønsker. Det synes jeg slet ikke, der kan være tvivl om i forhold til, hvor stærkt Dansk Folkeparti klarede sig og sådan set også Folkebevægelsen mod EU.

RÆSON: Så selvom omkring 60 procent stemte ja til patentdomstolen, ser du stadig det samlede valg som et udtryk for, at befolkningen ønsker, at EU skal fylde

mindre?

Jonas Hedegaard Hansen: Ja, i forhold til de store træk og de konkrete diskussioner om velfærdsydelse, social dumping, og ungdomsarbejdsløshed, finanspolitik osv., der har været et signal om, at der er flere danskere, der synes, integrationen har udviklet sig rigeligt. Men det er væsentligt at holde fast i det perspektiv, at det jo stadig er de partier, som går ind for, at mange problemer skal løses på europæisk plan, der har flertal. DF og Folkebevægelsen mod EU får samlet set omkring en tredjedel af stemmerne, men så er der jo stadigvæk mere end 60 procent af befolkningen, som bakker op om, at mange af problemerne skal løses på europæisk plan.

RÆSON: Hvad har overrasket dig mest ved valget?

Jonas Hedegaard Hansen: Lars Løkke Rasmussens sager ramte jo markant ned i en valgkamp, som indtil da var meget fokuseret. Mediernes dækning startede og sluttede rigtig flot, men indimellem kom der nogle sager på den danske dagsorden, som gjorde, at det Europapolitiske fokus blev skubbet lidt i baggrunden igen. Men med god grund, for vi havde en statsministerkandidat, som virkelig kom i problemer midt i valgkampen, og det tog rigtig meget fokus fra valgkampen i medierne.

RÆSON: Hvor alvorligt vurderer du valgresultatet for Venstre til at være?

Jonas Hedegaard Hansen: Det er jo ikke sjovt for Venstre. De havde nok regnet med at køre det her rimelig sikkert hjem, og så endte det med to mandater og en masse uro, som langt fra er slut endnu. Ét er, at de får et hårdt valg på Europapolitisk plan, men perspektiverne i, at der skal afholdes et Folketingsvalg indenfor lidt over et år – det er der nok ikke nogen, der frygter, så meget som Venstre lige nu.

RÆSON: Får de her skandalesager større eller mindre betydning i dansk politik?

Jonas Hedegaard Hansen: Jeg tror ikke nødvendigvis det får stigende betydning. De her sager virker lidt forskelligt, hvilket nogle af mine kollegaer har vist i deres forskning: Det afhænger af, hvilken fløj og hvilket parti, politikerne kommer fra, og hvilken sag det drejer sig om. Det er måske også en af grundene til, at Lars Løkke bliver ramt rigtig hårdt her. Det handler om administration af andres penge, og det er noget, man historisk har sagt er de borgerliges domæne. Hvis ikke deres leder kan administrere andres penge på en ordentlig måde, så finder de nogle andre at stemme på.

RÆSON: Hvad kan et Europaparlamentsvalg sige os om et kommende Folketingsvalg? Hvad kan udledes af det?

Jonas Hedegaard Hansen: Med lidt omvendt metodik kan det sagtens sige os noget. Det, vi ved, er, at landspolitikken spiller ret betydeligt ind på, hvad folk stemmer, så det er et godt pejlemærke for, hvordan partierne ligger lige nu. Man siger groft sagt, at landspolitikken spiller 'halvt ind' på Europaparlamentsvalget – halvdelen af opbakningen til de forskellige partier er præget af, hvordan folk ville stemme til folketingsvalg. Men man skal også være rigtig varsom her.

Der er klart, at Venstre har fået nogle hug, som kan blive rigtig tunge at reparere, men det er også udtryk for, at vælgerne kan lade sig rykke rigtig hurtigt af skandalesager – og man kan ikke vide, hvor den næste skandalesag opstår. Men derudover er det svært at overføre Europaparlamentsvalget til Folketingsvalget, for det er naturligvis ikke de samme kandidater, og det er et andet valgsystem.

RÆSON: Hvis man kan regne med, at halvdelen af vælgerne stemmer, som de vil gøre ved et Folketingsvalg, må man vel forvente, at Dansk Folkeparti vil klare et Folketingsvalg utrolig godt?

Jonas Hedegaard Hansen: Ja, jeg tror, man må forvente, at Dansk Folkeparti bliver rigtig stort ved Folketingsvalget. Det forventede man også inden EP-valget, men den positive stabilitet, som Dansk Folkeparti har haft i målinger over et godt stykke tid, er vi måske blevet mere bekræftede i. Man har måske haft det lidt sådan: 'Nå, hvor længe kan det bære?' Går de nu også ned og stemmer, dem der siger, de vil stemme på Dansk Folkeparti?' Det er man måske blevet lidt mere sikker på efter dette valg, men det var der en stor bekymring omkring, især for deres type af vælgere, op til valget.

Derudover tror jeg også, at det er væsentligt at sige, at Dansk Folkeparti nu er blevet så store, at den der stereotype forestilling om, hvem det er der stemmer på dem, må revideres helt grundlæggende. Så mange lavtuddannede og gamle mennesker er der altså ikke. Dansk Folkeparti klarer sig også godt i nogle områder, hvor der er masser af mellem- og højtuddannede, og de er blevet et bredt folkeparti i ordets bogstaveligste forstand. Det har noget at gøre med, at det er lykkedes at tilføje en dimension til deres politik, eller folks opfattelse af deres politik, med Kristian Thulesen Dahl som formand.

RÆSON: Hvad er forklaringen på, at dem, der stemte Dansk Folkeparti rent faktisk gjorde det i denne omgang?

Jonas Hedegaard Hansen: Det er et godt spørgsmål. Der må have været en eller anden motivation. Om den så er båret af en indignation over, hvordan EU udvikler sig, eller om den er båret af, at de synes, at Messerschmidt er en god kandidat, som de gerne vil gå et par ekstra skridt for at stemme på, er ikke lige til at sige. ★

Anders Krab Johansen: Hvis jeg var hovedbestyrelsesmedlem, så ville jeg tvinge Lars Løkke til at lægge alt frem

30.05.2014

Jeg synes faktisk ikke, at Lars Løkke har taget ansvaret på sig i forbindelse med det her bilagsrod. Han har været ked af, at det er kommet frem, han har været ked af håndteringen, han har været ked af skaden på partiet, men jeg hører ham ikke være ked af, at han har gjort det. Det er interessant, når nummer ét ikke tager ansvar. Nummer ét skal tage ansvar.

- Anders Krab-Johansen

INTERVIEW af Emma Elise Albæk Høj

RÆSON: Handler kristen i Venstre også om den politiske linje, eller er den udelukkende et resultat af Lars Løkke Rasmussens bilagssager?

Krab-Johansen: Det her er en Løkke-krise. Det er en tillidskrise i forhold til den mand, som har fået lov til at stå i spidsen for partiet, siden Anders Fogh blev NATO-generalsekretær. Det er ham, der er kernen.

RÆSON: Er han reelt truet som formand for Venstre?

Krab-Johansen: Ja, det er han. Han er reelt truet, ikke fordi der nødvendigvis er et flertal imod ham i hovedbestyrelsen, eller fordi folk har et godt alternativ. Han er truet, fordi det er nødvendigt for Løkke at have opbakning fra sit parti, hvis han skal drive det frem mod en valgsejr. Og derfor er det en afvejning, som i sidste ende bliver Løkkes i forhold til, om han tror, han kan få dem med sig og gøre dem trygge ved, at resten af vejen op til valgkampen ikke kommer til at handle om hans privatforbrug men om politik.

RÆSON: Du siger, at det bliver Løkkes egen afvejning. Bliver det ikke hovedbestyrelsens?

Krab-Johansen: Jeg tror ikke på, at hovedbestyrelsen vil have et flertal, der siger, nu må du gå. Men du kan have et så stort mindretal eller så mange, der brokker sig højlydt, at han bliver nødt til at sige, at på det grundlag kan jeg ikke lede partiet.

RÆSON: Så hvis han går af som formand, så vil det være hans beslutning?

Krab-Johansen: Du kan jo se, at der er rigtig mange, der er meget kritiske overfor ham, inklusiv folk, der er meget tæt på ham. Men hvis man tæller sammen, så har jeg svært ved at se, at det er et flertal imod ham i traditionel forstand. Og som jeg læser situationen, er det jo ikke en afstemning om Løkke som sådan, der skal finde sted. Det handler om, at Løkke skal sikre sig, at han kan få hovedbestyrelsen med ombord.

RÆSON: Hvad frygter Venstre allermest nu?

Krab-Johansen: Venstre frygter nok mest, at de har tabt kontrollen. Og det er også det, det virker som om, de har. Og det er på rigtig mange niveauer. For det første har de jo mistillid til, om formanden kan styre sin egen privatøkonomi,

og til om han har sagt sandheden. Og det er jo især fordi, det er tredje gang. Der var den gamle bilagssag fra tiden som sundheds- og indenrigsminister, som blussede op, da han var finansminister, der var GGGI-sagen, og så er der den nye bilagssag her, som særligt er blevet kendt for at handle om habitter, underbukser og rygningen på hotelværelser. Det har undermineret tilliden til manden. Dertil er der mistillid til Venstres organisation, og den er jo kommet i kraft af, at organisationen har accepteret privatforbruget på deres regning, og på grund af de uklarheder der opstod, da Claus Hjort forsvarede Løkke og sagde, at det her var nødvendigt i et moderne parti, hvorefter det viste sig, at reglerne var lavet om, så det var åbenbart ikke så nødvendigt alligevel, at man kunne klæde formanden på og rutte med pengene. Det er blevet tydeligt, at Claus Richter, som er den organisatoriske formand, ikke har fået sat sig ordentligt på det her. Og Claus Hjort, som står i kulissen, og som er den tunge person i Venstre, sidder helt øjensynligt heller ikke på det, og han har også mistet troværdighed. Man tænker: Hvem styrer egentlig det her parti? Og det skaber jo meget utryghed. Oveni alt det kommer det politiske, og det er derfor, det er så stort det her. Når man oveni får et valgnederlag, hvor vælgerne reagerer meget tydeligt, og når man står elendigt i meningsmålinger samtidig, så er det klart, så bliver det også politisk. Så er vi ikke sikre på, om formanden kan holde den politiske linje. Det er der brug for konkret i forhandlinger omkring vækstpakken, beskæftigelsesplanen og alt muligt andet, og der kan man frygte, at han må lægge sig meget hurtigt ned for at få nogle politiske resultater og ikke kan føre en så liberal politik, som han egentlig kunne tænke sig. Så det er noget, som burde være banalt at holde styr på, der har sat en lavine af ting i gang, som både handler om formanden, om troværdighed, om organisation og om det politiske. Derfor er det så voldsomt.

RÆSON: Og kan det løses med en ny formand?

Krab-Johansen: Jeg tror kun, at et formandsskifte vil skabe endnu mere kaos. En ny formand vil få et meget dårligt udgangspunkt for at samle partiet, hvis den gamle formand er gået på et så tåbeligt et grundlag.

RÆSON: Kan du uddybe, hvad du mener med 'tåbeligt grundlag'?

Krab-Johansen: Jeg hører til dem, der mener, at det simpelthen er uhyggeligt, at en mand som Lars Løkke Rasmussen sætter sin karriere over styr for habitter, lidt rygning og et par flyrejser. Jeg forstår simpelthen ikke, at man, når man med meget stor sikkerhed står til at få det mest indflydelsesrige embede i Danmark, vil lade sådan noget småtteri køre det af sporet. Og jeg forstår ikke Venstre-organisationen, der ikke sørger for, at det ikke kan ske. Og derfor er det jo småt. Hvis vi nu snakkede om en mand, der havde svindlet for millioner, eller som havde kørt landets økonomi ud over afgrunden, så havde det været noget helt andet. Det her er jo en tåbeligt dum sag at lade sig vælte på.

RÆSON: Gør det her Lars Løkke mindre kvalificeret som statsministerkandidat i dine øjne?

Krab-Johansen: Ja, det gør det helt sikkert. Evnen til at vurdere alle typer sager og holde hovedet koldt er ret vigtig for en statsminister, og det er i sig selv et kriterium, at man har høj troværdighed, når man møder vælgerne. Og det sidste, som jeg synes er kommer frem i forbindelse med sagerne, er, at han lige nu ikke virker som en statsminister, der vil tage ansvar på sig. Jeg synes faktisk ikke, at Lars Løkke har taget ansvaret på sig i forbindelse med det her bilagsrod. Han har været ked af, at det er kommet frem, han har været ked af håndteringen, han har været ked af skaden på partiet, men jeg hører ham ikke være ked af, at han har gjort det. Det er interessant, når nummer ét ikke tager ansvar. Nummer ét skal tage ansvar.

RÆSON: Det er vel et forsøg på stadig at distancere sig fra sagerne. Ville det gavne ham at gå ind og direkte beklage i stedet for at omtale det som personsager?

Krab-Johansen: Ja, jeg tror den eneste løsning er at sige: 'Ja, det har vi gjort. Ja, det var forkert. Ja, vi har ryddet op. Ja, det er mit ansvar. Jeg har ikke tænkt mig at gøre det igen, og alle bilag og alt, hvad vi foretager os, lægger vi nu frem.' Jeg tror ikke på alle de der mellemløsninger, for så får vi fornemmelsen af, at der nok kommer noget mere frem, og at der sgu nok er fiflet lidt med nogle penge hist og pist. Det er bare ikke godt for et parti.

RÆSON: Er Lars Løkke Rasmussen Børsens foretrukne statsministerkandidat?

Krab-Johansen: Ja, det er han. Hvis du ser på det politiske indhold, så vil jeg sige, at den linje, som han har lagt, siden sin nytårstale om efterlønnen, er en linje, som jeg synes er rigtig god for dansk økonomi, for dansk erhvervsliv og Danmark i det hele taget. Det er en linje med modige reformer, en linje, hvor du begrænser den offentlige sektors størrelse, og hvor du dermed får mere privat vækst frem for offentlig vækst. Det må siges at være en grundlæggende sund og god linje.

RÆSON: Hvilke retninger kan man forestille sig for den politiske linje under en ny formand?

Krab-Johansen: Jeg tror ikke, den er så forskellig fra Løkkes i udgangspunktet. Men det, der er forskellen, er, at Løkke kunne tillade sig at være meget modig på det her punkt, fordi han havde haft succes med efterlønsreformen, og fordi han stod så godt i meningsmålingerne. Det er klart, at hvis Venstre er meget mindre, så er Dansk Folkeparti og andre meget stærkere. Der er stadigvæk flest vælgere på velfærdsdagsordenen i Danmark, og derfor kan den politiske profil godt tænkes at blive mere Anders Foghsk, altså mere socialdemokratisk, end den så ud til at blive under Lars Løkke.

RÆSON: Kan du sige noget om, hvad de andre partier i blå blok håber på?

Krab-Johansen: Jeg tror, at det, de håber nu, er, at Venstre får styr på sine egne sager og kommer tilbage og arbejder for det projekt, som handler om at få en borgerlig regering efter næste valg. Jeg tror, de fleste er ret chokerede over, hvad det

er, der forgår.

RÆSON: Hvis du kunne give Venstre et godt råd, hvad ville det så være?

Krab-Johansen: Hvis jeg var hovedbestyrelsesmedlem, så ville jeg tvinge Lars Løkke til at lægge alt frem. Jeg ville tvinge Lars Løkke til at sige undskyld, og jeg ville tvinge Lars Løkke til fremover at følge Folketingets register, hvor man offentligt gør alt omkring sin egen økonomi.

RÆSON: Og så ville du holde fast i ham som formand?

Krab-Johansen: Og så ville jeg holde fast i ham som formand, ja. Hvis han forstår alvoren. Hvis Løkke ikke forstår alvoren, tredje gang med samme krise, så synes jeg, den er svær. ★

*Interviewet blev foretaget den 30. maj 2014 kl. 12.00
Anders Krab-Johansen (f. 1966) er ansvarshavende
chefredaktør og administrerende direktør for Dagbladet
Børsen. Emma Elise Albæk Høj (f. 1989) studerer
journalistik og historie på RUC. Hun har tidligere været
praktikant på Debatten på DR2.*